

nævnt kun dispenseres, hvis fremstillingen af krigsmateriel er af ringe omfang. I praksis har man ved administrationen af denne regel taget udgangspunkt i, om virksomhedens produktion af krigsmateriel er af forholdsvis beskedent omfang. Hvis produktionen overstiger dette mål, skal der indhentes tilladelse, uanset hvilken karakter produktionen har. For eksempel kræves der tilladelse for at udføre mindre komplicerede delprocesser på genstande, der skal indgå i krigsmateriel. Som eksempel kan nævnes maling eller varmebehandling af genstande, der ikke i sig selv er synderligt avancerede i teknisk henseende. Virksomheder, der kun udfører disse underordnede delprocesser, har ikke en sådan forbindelse med produktionen, at der af denne vej kan fremstilles noget, der fremstår som krigsmateriel i sædvanlig forstand.

Forslagets § 14 åbner derfor mulighed for at virksomheder, der alene beskæftiger sig med underordnede delprocesser, også kan opnå dispensation. Samtidig indebærer forslaget, at en dispensation alene betyder, at virksomheder undtages fra bestemmelsen i §§ 2-8, det vil navnlig sige kravet om tilladelse efter § 2 og om dansk ledelse og kapital, mens virksomhederne principielt er omfattet af Statens Våbenkontrol. Det er dog ikke meningen med denne ændring, at virksomheder, der får dispensation, skal underkastes et lige så intensivt tilsyn, som andre virksomheder, men det forekommer rigtigt at åbne mulighed for, at våbenkontrollen kan foretage nærmere undersøgelser, hvis der er særlig anledning hertil.

Ved anvendelsen af § 14, stk. 1, nr. 3, vil der blive lagt vægt på, om delprocessen er et mindre led i den samlede produktion, og om delprocessen efter sin karakter også foretages på civile komponenter, f.eks. sprøjtemaling og varmebehandling. Endvidere vil der blive lagt vægt på karakteren af den komponent, som processerne foretages på. Bestemmelsen vil således kun blive anvendt, hvis komponenten ikke fremtræder som krigsmateriel eller som avancerede dele af krigsmateriel.

Til § 15.

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen er udarbejdet i overensstemmelse med folketings beslutningens punkt 4. Bestemmelsen vedrører lovgivning, der henhører under Arbejdsministeriet og Socialministeriets ressort. Det følger af bestemmelsen, at der ikke kan

nyknyttes nogen form for rettighedstab eller sanktioner i øvrigt efter de nævnte love ved nægtelse af at medvirke til udvikling og produktion af krigsmateriel. Sager om de omhandlede ydelser behandles af de myndigheder, der træffer afgørelse efter henholdsvis arbejdsløshedsforsikringsloven og bistandsloven. Efter stk. 2 gives der bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om anvendelsen af stk. 1. Der kan herunder fastsættes strafsanktionerede regler om tavshedspligt for så vidt angår medarbejdere ved A-kasser angående oplysninger om, hvorvidt en virksomhed tilvirker krigsmateriel.

Til § 16.

Bestemmelserne indeholder lovens straffebestemmelser.

Til § 17, nr. 1.

Bestemmelsen er indsat for – som det synes forudsat i folketings beslutningen – at sikre, at der er det samme begreb om krigsmateriel, der anvendes i forbindelse med sager om fremstilling af krigsmateriel og sager om eksport. Den nuværende § 6 i våbenloven indeholder ingen afgrænsning af, hvad der skal forstås ved »materiel til land- sø- eller luftkrig«. Efter praksis er genstande med militære specifikationer omfattet. Endvidere er efter praksis visse genstande, der ikke har særlige militære specifikationer, men som skal anvendes en militær sammenhæng, omfattet. Bestemmelsen i den gældende våbenlov har således et bredere anvendelsesområde end loven om kontrol med tilvirkning af krigsmateriel m.v.

Lovforslaget betyder på dette punkt, at kun genstande, der er omfattet af forslaget § 1, omfattes af eksportreglen.

Til § 17, nr. 2.

Bestemmelsen er formuleret i overensstemmelse med beslutningsforslagets punkt 2. Om betydningen heraf henvises til pkt. 5 i de almindelige bemærkninger.

Til § 19.

Bestemmelsen betyder, at loven fra 1937 fortsat finder anvendelse på Færøerne, indtil denne lov sættes i kraft ved en kongelig anordning.